

107797 - De school die een leerling verwijdt vanwege het gedrag van zijn moeder, moet eerst alternatieve lichtere maatregelen hebben ingezet.

ADVIES

in het geding tussen:

de heer en mevrouw A, wonende te Middelburg, verzoekers,
gemachtigde: mevrouw mr. E.J. Brouwer-van Vliet

en

de Stichting C, gevestigd te Z, het bevoegd gezag van basisschool D te X, verweerder,
gemachtigde: de heer mr. P.J.M. Dijkmans.

1. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Op 27 juni 2017 hebben verzoekers aan de Commissie een geschil voorgelegd over de beslissing van verweerder van 1 juni 2017 om B te verwijderen van basisschool D. Verweerder heeft op 14 juli 2017 een verweerschrift ingediend en dit aangevuld op 21 juli 2017. De mondelinge behandeling van het geschil vond plaats op 29 augustus 2017 te Utrecht. Verzoekers waren ter zitting aanwezig, vergezeld door de heer E, ouder van een voormalige leerling van de school, als informant. Verzoekers werden bijgestaan door hun gemachtigde. Namens verweerder waren ter zitting aanwezig de heer F, bestuurder, en mevrouw G, voormalig directeur van de school, daartoe bijgestaan door de gemachtigde. Het oordeel van de Commissie zonder nadere toelichting is per e-mail op 30 augustus 2017 aan partijen meegedeeld.

2. DE FEITEN

1. Verzoekers zijn de ouders van B. B zat het schooljaar 2016-2017 in groep 6 van D, een school voor regulier basisonderwijs (verder: de school).
2. Als gevolg van een arbeidsconflict tussen de leerkracht van B (verder de leerkracht) en verweerder is de leerkracht vanaf 31 januari 2017 vrijgesteld geweest van arbeid. Tijdens deze vrijstelling van arbeid liep er een mediationtraject tussen de leerkracht en de schoolleiding.
3. Begin februari 2017 benaderde verzoekster samen met enkele andere ouders de directeur met vragen over de afwezigheid van de leerkracht.
4. Op 27 maart 2017 vroeg verzoekster de duo-collega van de leerkracht of verzoekster in de groep van B een briefje van de leerkracht gericht aan de kinderen mocht voorlezen. Hier kreeg zij geen toestemming voor. Een dag later benaderde verzoekster de vervanger van de leerkracht met hetzelfde verzoek. Ook van hem kreeg verzoekster geen toestemming.

- Vervolgens vond een gesprek plaats tussen verzoekster en de directeur die verzoekster meedeelde dat zij geen toestemming kreeg om het briefje voor te lezen in de groep.
5. Op 29 maart 2017 plaatste verzoekster het briefje op de GroepsApp van de ouders van groep 6/7.
 6. Op 31 maart 2017 heeft verweerder per e-mail aan verzoekster gemeld dat zij zich zonder toestemming toegang had verschaft tot een leerkracht tijdens de les met het verzoek om een brief van een werkneemster te mogen lezen. Dit was volgens verweerder in strijd met de fatsoensnormen, onwenselijk en een inmenging in een arbeidsrechtelijk gebeuren waarvan verzoekster zich moest onthouden. Herhaling van haar gedrag zou een toegangsverbod kunnen opleveren en in het ergste geval verwijdering van het kind van verzoekster, aldus de e-mail van verweerder.
 7. Op 31 maart en 2 april 2017 vond er e-mailcontact plaats tussen verzoekster en de medezeggenschapsraad van de school (de MR). In de eerste e-mail schrijft zij dat de directeur en de bestuurder liegen en bedriegen. Verder staat er "wij hebben geen vertrouwen meer in G en F". Ook schrijft zij dat ze het briefje wilde voorlezen maar daar geen toestemming voor kreeg en dat het niet langer op de school kan gaan zoals het gaat. Voorts schrijft verzoekster dat het goed zou zijn als de MR de verhalen van de leerkracht en de andere leerkrachten van de school eens aan zou horen. De e-mail sluit af met: "de bezorgde ouders". In de e-mail van 2 april 2017 ging verzoekster in op de waarschuwing die zij had gehad van verweerder om zich niet te bemoeien met het arbeidsconflict. Deze waarschuwing is volgens verzoekster het toppunt en zij schrijft dat ze B het liefst van de school af zou halen, maar dat ze hem daar heel veel verdriet mee zou doen.
 8. Op 4 april 2017 ontving de Raad van Toezicht (RvT) een niet ondertekende brief die afsloot met "een (inmiddels hele) grote groep mensen die zich nauw betrokken weet bij D". In dit schrijven wordt het vertrouwen in de directeur opgezegd, omdat zij niet goed zou functioneren en wordt onderzoek geëist naar het functioneren van de directeur. Voorts wordt vermeld dat, indien de RvT de inhoud van de brief niet serieus neemt, het gehele dossier openbaar gemaakt zal worden bij de pers en de onderwijsinspectie.
 9. Op 17 april 2017 trad de directeur terug als directeur van D. De bestuurder heeft tot en met de zomervakantie de rol van directeur op zich genomen. Na de zomervakantie is er een nieuwe directeur begonnen op de school.
 10. Op 18 april 2017 heeft verweerder aan verzoekers schriftelijk het voornemen kenbaar gemaakt B van school te verwijderen. Verweerder schrijft dat hij de twee e-mails van verzoekster aan de MR heeft gelezen en daarin aan het adres van de voormalig directeur en verweerder ernstige beschuldigingen staan. Verweerder vermeldt dat de uitspraken en kwalificaties over de veiligheid van de school, de schoolleiding en het beleid dermate ernstig zijn dat er sprake is van een vertrouwensbreuk tussen verzoekster, de school en de bestuurder. Om die reden is volgens verweerder een verwijdering van B onvermijdelijk geworden.
 11. Op 12 mei 2017 heeft over het voorgenomen besluit een gesprek plaats tussen verweerder en verzoekers. Op 23 mei 2017 dienden verzoekers schriftelijk een zienswijze in tegen dit voornemen.

12. Op 1 juni 2017 schrijft verweerder aan verzoekers dat B met ingang van het schooljaar 2017-2018 definitief van school wordt verwijderd vanwege de gedragingen en uitlatingen van verzoekster. Als grondslag voor de verwijdering voert verweerder aan dat verzoekster zich bij herhaling en ondanks een waarschuwing binnen de schoolgemeenschap actief bemoeit heeft met een arbeidsrechtelijk conflict met de schoolleiding. Het gedrag van verzoekster heeft bijgedragen aan het vertrek van de leerkracht en de overplaatsing van de directeur. Verzoekster heeft volgens verweerder ontwrichtend gedrag vertoond. Hierbij noemt verweerder als ontwrichtend gedrag: de poging om het briefje van de leerkracht voor te lezen en het delen via WhatsApp van het briefje; de twee onder feit 7 genoemde e-mails; enkele anonieme brieven aan de RvT en de MR en de anonieme brief aan de RvT van 4 april 2017 (onder feit 8).
13. Op 15 juli 2017 is er een artikel verschenen in de krant over problemen op de school.
14. Op 28 augustus 2017 heeft verweerder verzoekster en B, toen zij B naar school bracht, de toegang tot de school ontzegd. Over dit voorval heeft verweerder dezelfde dag naar alle ouders van de school een e-mail gestuurd.

3. STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Standpunt verzoekers

Het besluit om B te verwijderen is op onjuiste gronden gebaseerd. Verzoekers hebben zich niet bemoeid met een arbeidsrechtelijke kwestie, ze hebben alleen hun zorgen geuit. Zij zijn niet verantwoordelijk voor het vertrek van de directeur en de leerkracht van B. Het verband tussen het vertrek van deze personeelsleden en gedragingen van verzoekster is niet hard gemaakt door verweerder. Verzoekster had daarnaast toestemming van de leerkracht om het briefje voor te lezen. Het is dus de leerkracht zelf geweest, die de geheimhouding gedurende het mediation-traject heeft geschonden. Uiteindelijk heeft verzoekster het briefje niet voorgelezen in de klas. Verzoekster heeft de aangewezen weg gevolgd door haar zorgen over de situatie op school te uiten bij de MR, de vertrouwenspersoon en de RvT. Dat verzoekers niet het traject van een klachtprocedure hebben gevolgd, kan hen niet verweten worden nu binnen een korte periode na het sturen van de e-mails aan de MR het voornemen tot verwijdering was uitgesproken en een klachtenprocedure daardoor nog maar weinig perspectief leek te bieden. Verzoekster heeft de e-mails aan de MR verzonden mede namens een groep bezorgde ouders. Het benaderen van de MR is het goed recht van een ouder. Verzoekers hebben niets te maken met de anonieme brief aan de RvT. Verweerder kan de vermeende betrokkenheid van verzoekster bij die brief niet bewijzen. Daarnaast heeft verweerder bij het nemen van het verwijderingsbesluit onvoldoende oog gehad voor de belangen van B. Verzoekers hebben nog het volledige vertrouwen in de school, zowel in het personeel als in de nieuwe directeur. Hooguit is het vertrouwen in de bestuurder geschaad, maar hij is niet elke dag aanwezig op de school en staat inmiddels los van de dagelijkse gang van zaken op de school. Verzoekster heeft er geen probleem mee dat zij de bestuurder tegen kan komen op de school. Bovendien hebben verzoekers een goede en lange band met de school, zij hebben de afgelopen 19 jaar kinderen op D gehad.

De informant heeft ter zitting verklaard dat er een groep bestaat van bij de school betrokken ouders van leerlingen en voormalige leerlingen, leerkrachten en voormalige leerkrachten. De bewuste brief aan de RvT is door deze groep opgesteld en verzoekster heeft daar geen bemoeienis mee gehad.

Standpunt verweerder

De reden voor de verwijdering is dat verzoekster zich heeft bemoeid met een arbeidsrechtelijk conflict tussen een leerkracht en de school. Deze bemoeienis heeft tot gevolg gehad dat de directeur en de leerkracht zijn vertrokken. Uit het vertrek van de leerkracht en de directeur blijkt hoe ontwrichtend het gedrag van verzoekster is geweest.

Verzoekster heeft zichzelf onder schooltijd toegang verschaft tot de school en de klas om het briefje van de leerkracht die vrijgesteld was van werk voor te lezen. De directeur heeft verzoekster hiervoor een waarschuwing willen geven, maar verzoekster wilde niet alleen, maar in het bijzijn van twee andere moeders met de directeur het gesprek aangaan. Verzoekster heeft uiteindelijk het bewuste briefje via WhatsApp onder de ouders van groep 6-7 verspreid zonder toestemming van de directeur of een leerkracht. Verweerder heeft verzoekster gewaarschuwd om zich niet te bemoeien met arbeidsrechtelijke zaken. Er zijn meerdere (anonieme) e-mails en brieven bij de RvT en de MR binnengekomen die aan moeder toe te schrijven zijn. De berichten aan de MR en aan de RvT en het krantenartikel geven blijk van een vertrouwensbreuk tussen de school en verzoekers. Om de gevolgen voor B te beperken heeft het bestuur B de mogelijkheid geboden om het schooljaar af te maken. Ook heeft verweerder een andere passende school gevonden voor B. Het verwijderen van B was de enige resterende mogelijkheid. Gezien het feitencomplex was een schoolpleinverbod niet mogelijk, omdat er onvoldoende sprake was van een bedreiging van de fysieke veiligheid vanuit verzoekers. Verweerder heeft afgezien van de mogelijkheid om een bemiddelaar in te zetten omdat de bestuurder op grond van de mislukte mediation met de leerkracht geen vertrouwen erin had dat bemiddeling in het geschil tussen verzoekers en verweerder een positief effect zou sorteren. Een schorsing was gezien de situatie evenmin passend.

4. OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

Bevoegdheid en ontvankelijkheid bij verwijdering

Op grond van artikel 43 lid 2 van de Wet op het primair onderwijs (WPO) kunnen aan de Commissie geschillen worden voorgelegd die verband houden met de verwijdering van een leerling. Het geschil heeft hierop betrekking. Nu verder het verzoek tijdig is ingediend is de Commissie bevoegd en is het verzoek ontvankelijk.

De beoordeling van het verzoek

De Commissie beoordeelt of verweerder in redelijkheid tot het besluit heeft kunnen komen om B van school te verwijderen vanwege, kort gezegd, het gedrag van verzoekster. Voorop staat dat verwijdering van een leerling van school de meest vérgaande maatregel is die een schoolbestuur jegens een leerling kan treffen. Dat brengt naar het oordeel van de Commissie mee dat de feiten,

op grond waarvan de verwijdering plaatsvindt, ernstig moeten zijn en dat de verwijdering een passende reactie op die feiten is. Voorts moet het schoolbestuur alle bij het besluit betrokken belangen en de relevante omstandigheden meewegen bij het nemen van het besluit. Het spreekt voor zich dat tot de te wegen belangen nadrukkelijk ook de belangen van de leerling behoren.

De gedragingen die verzoekster worden verweten zijn:

- Het proberen voor te lezen van een briefje van de leerkracht en hiervoor onder leestijd in de school aanwezig zijn;
- Het zonder toestemming van de directeur verspreiden van dit briefje via de Whatsapp-groep voor ouders;
- De houding van verzoekster ten opzichte van de directeur;
- De aan de MR gezonden e-mailberichten en anonieme brieven;
- De (anonieme) brief aan de RvT en;
- Het dienen als anonieme bron voor het krantenartikel over de problemen op de school;
- Het gebrek aan vertrouwen van verzoekster in de bestuurder.

De Commissie merkt op dat het plotseling op non-actief stellen van een leerkracht, zeker als deze leerkracht al gedurende lange tijd aan een school is verbonden, vragen kan oproepen bij ouders. Uit de stukken is gebleken dat verweerder de leden van het onderwijsteam op de hoogte had gebracht van de schorsing van hun collega. Dergelijke informatie is de ouders niet eerder gegeven dan nadat zij de afwezigheid van de leerkracht hadden opgemerkt en zich met vragen hebben gericht tot de directeur. Verzoekster kon enig belang bij informatie over deze situatie niet worden ontzegd nu haar zoon bij de bewuste leerkracht in de klas zat. Dat verzoekster vragen had over de plotselinge afwezigheid van de leerkracht kan haar dan ook niet worden tegengeworpen.

Wat het briefje van de leerkracht en de communicatie met de directeur betreft, merkt de Commissie het volgende op. Verzoekster heeft door het negeren van het verbod van de directeur om de inhoud van het briefje kenbaar te maken met de directeur een confrontatie opgezocht. Het moment dat de directeur met verzoekster in overleg wilde treden en haar een waarschuwing wilde geven heeft niet kunnen doorgaan omdat verzoekster alleen in het bijzijn van twee andere ouders het gesprek wilde aangaan. Wat zich op dit punt precies heeft afgespeeld is onduidelijk gebleven. Wel is de Commissie voldoende gebleken dat de directeur en verzoekster elkaar op inhoud niet hebben weten te bereiken. Dat op dit punt aantoonbaar sprake is geweest van een ernstige bemoeienis met een arbeidsconflict, zoals verweerder heeft gesteld is de Commissie niet gebleken. De inhoud van het briefje biedt evenmin grond voor een dergelijk zwaar verwijt. Dat de leerkracht met het briefje mogelijk de voor haar geldende geheimhoudingsplicht in het kader van de lopende mediation heeft geschonden, kan verzoekster niet verweten worden, aangezien zij niet op de hoogte hoefde te zijn van en niet gebonden was aan deze geheimhoudingsplicht.

Verzoekster is in beginsel vrij om problemen die zij met betrekking tot de school waarneemt, voor te leggen aan de MR. De MR is een belangrijk orgaan waar ouders hun zorgen kunnen uiten over problematiek die volgens hen speelt op de school. De e-mails die verzoekster aan de MR heeft gestuurd zijn naar het oordeel van de Commissie op onderdelen ongemotiveerd en kwetsend

voor de directeur en de bestuurder. De Commissie acht het te begrijpen dat verweerder tegen deze e-mails in actie heeft willen komen. Maar dat de e-mails aanleiding geven om B te verwijderen acht de Commissie niet in verhouding staan tot de ernst van het aan verzoekster verweten gedrag.

Verweerder heeft voorts aan de verwijdering ten grondslag gelegd dat verzoekster anonieme brieven heeft gestuurd aan de MR en aan de RvT. Verweerder heeft echter in het verweerschrift verklaard hiervoor geen bewijs te hebben maar dit gezien de (eerdere) handelwijze van verzoekster wel te vermoeden. Voorts heeft verweerder slechts één anonieme brief specifiek benoemd en overgelegd, zowel ten tijde van het besluit als tijdens de procedure voor de Commissie terwijl het verwijderingsbesluit wijst op meerdere van dit soort brieven. Tevens wordt verzoekster door verweerder verweten als anonieme bron te hebben gediend voor een kritisch krantenartikel over de school. Verweerder veronderstelt dat gezien de inhoud van dit artikel verzoekster daarvoor de bron moet zijn geweest. Verzoekster heeft dit ontkend en verweerder heeft geen nadere onderbouwing aangevoerd. Verzoekster heeft steeds aangevoerd dat niet alleen zij, maar meerdere ouders kritisch zijn geweest over de situatie rond de geschorste leerkracht en de gang van zaken op school. Dit is ter zitting ook bevestigd door de informant. Naar het oordeel van de Commissie mocht verweerder op grond van de feiten niet aannemen dat het verzoekster is geweest die de anonieme brief heeft gestuurd en de bron voor het krantenartikel is geweest. De hiervoor besproken verweten gedragingen (het schrijven van de anonieme correspondentie en het dienen als bron voor het krantenartikel) zijn derhalve onvoldoende onderbouwd en staan derhalve onvoldoende vast om te kunnen dienen als feitelijke grondslag voor de verwijdering.

Op grond van het voorgaande oordeelt de Commissie dat de door verweerder aan het verwijderingsbesluit ten grondslag gelegde feiten onvoldoende van gewicht zijn dan wel onvoldoende vaststaan om te dienen als grondslag voor verwijdering van B. Wel blijkt door de gang van zaken dat de verstandhouding tussen de bestuurder en verzoekster is beschadigd. Maar ook op dit punt is de Commissie van oordeel dat daarvan thans niet de consequentie kan zijn, dat B van school moet omdat die maatregel niet proportioneel is en er minder verstrekkende alternatieven denkbaar zijn en niet zijn beproefd. Hierbij kan gedacht worden aan het laten verlopen van contacten via de vader van B of een (tijdelijk) contactverbod of schoolpleinverbod voor verzoekster. Dit, terwijl bovendien valt te verwachten dat de bestuurder, anders dan voorheen, door de aanstelling van een nieuwe schooldirecteur, geen regulier contact over de schoolvorderingen van B meer zal onderhouden met verzoekers.

Alles overziend oordeelt de Commissie dat verweerder niet in redelijkheid heeft kunnen besluiten om B van school te verwijderen. De Commissie zal het verzoek daarom gegrond verklaren.

5. OORDEEL

Op grond van bovenstaande overwegingen oordeelt de Commissie het verzoek gegrond.

6. AANBEVELINGEN

De Commissie adviseert verweerder de inschrijving van de leerling op de school te continueren.

Aldus gedaan te Utrecht op 3 oktober 2017 door mr. drs. P.H.A. van Geel, voorzitter, drs. W.D. Hajonides van der Meulen en drs. E. Hoeksma leden, in aanwezigheid van mr. T. Ketting, secretaris.

mr. drs. P.H.A. van Geel
voorzitter

mr. T. Ketting
secretaris

Het oordeel van de Commissie zonder nadere toelichting is per e-mail op 30 augustus 2017 aan partijen meegedeeld.